

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ В ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ МИКОЛАЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

СЕНЧИНА Єлизавета, здобувач вищої освіти спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: Впровадження інноваційних інструментів стратегічного управління, форсайту, сценарного підходу та проєктного менеджменту, забезпечує територіальним громадам можливість вибудувати довгострокові траєкторії розвитку, в тому числі адаптуватися до викликів воєнного часу. Комплексне використання дозволяє поєднати прогнозування, варіативність та ефективну реалізацію стратегій у форматі конкретних проєктів. Це сприяє консолідації влади, бізнесу й громадськості, підвищує інвестиційну привабливість та створює основу для стійкого й конкурентоспроможного розвитку прифронтових територій.

Ключові слова: стратегічне управління, територіальні громади, форсайт, сценарний підхід, проєктний менеджмент.

Інноваційні підходи до стратегічного управління стають визначальним чинником розвитку територіальних громад Миколаївської області, особливо в умовах воєнних викликів і необхідності швидкого відновлення. Серед інструментів, що довели свою ефективність у середовищі високої невизначеності, виокремлюються форсайт, сценарне планування та проєктний менеджмент. Їхнє комплексне застосування дозволяє формувати адаптивні стратегії розвитку, здатні поєднувати довгострокове бачення з оперативним реагуванням на кризові обставини.

Форсайт виступає механізмом передбачення й моделювання майбутніх сценаріїв. Це керований цикл горизонто-сканування, ідентифікації драйверів та невизначеностей, а також спільного формування бажаного курсу розвитку. Для громад Миколаївщини, що зазнали руйнувань та демографічних втрат, форсайт дозволяє перейти від реактивного («латання проблем») до проактивного («керування майбутнім») планування, інтегруючи безпекові, інфраструктурні й соціально-економічні чинники. На національному рівні цей інструмент вже використовується для формування стратегій розвитку людського капіталу, що підтримується ПРООН разом з урядовими структурами [1]. У Снігурівській громаді, яка була звільнена у 2022 р., відкриті обговорення та ухвалення

Стратегії до 2027 р. створили передумови для впровадження форсайт-підходу, зокрема у питаннях демографії, безпеки, логістики та розмінування [2].

Сценарний підхід у стратегічному плануванні дозволяє структурувати невизначеність і визначати логіку реалізації відновлювальних та інвестиційних заходів. Для прифронтових громад Миколаївщини (Очаків, Снігурівка, Баштанка) сценарії зазвичай охоплюють масштаби обстрілів, доступність фінансування, темпи повернення населення та стан критичної інфраструктури. ПРООН підтримує платформи, де такі сценарії трансформуються у практичні плани дій, що сприяє їх адаптації до регіональних умов [1]. Прикладом є Очаківська громада, яка у 2023-2025 рр. ухвалила План відновлення та розвитку до 2027 р., провела публічні обговорення й подала об'єкти у систему DREAM. Це забезпечило прозорий механізм пріоритизації: від питань мінної безпеки та берегової інфраструктури – до проєктів соціальної згуртованості та масштабних інвестиційних проєктів [3].

Проєктний менеджмент забезпечує перетворення стратегічних цілей на конкретні проєкти з чітко визначеними завданнями, ресурсами, термінами та показниками результативності. У прифронтових громадах, де ціна управлінських помилок особливо висока, методи управління проєктним циклом (PCM) і логіко-структурний підхід (LFA) гарантують узгодженість між цілями, бюджетами та результатами. Це відповідає як державним стандартам (паспорт програм, КРІ, звітність), так і міжнародним практикам донорського фінансування. Розвитку інституційної спроможності сприяють освітні ініціативи, зокрема програма U-LEAD «Кроки для спеціалістів», курси Cities4Cities та United4Ukraine, а також локальні тренінги з управління проєктами [4]. Показовим прикладом є Вознесенська громада, де функціонує повний PCM-цикл: від Стратегії сталого розвитку (2034 р.) та Програми комплексного відновлення до квартальних змін у бюджетних документах. Місцеві школи проєктного менеджменту додатково підвищують якість заявок і збільшують шанси на їх фінансування [5].

Синхронізація локальних стратегій із регіональною та національною політикою створює для громад «єдине вікно» доступу до ресурсів. Міністерство розвитку громад і територій оголосило хвилю оновлення регіональних стратегій на 2024-2025 рр., що у поєднанні з державними процедурами відбору проєктів дозволяє інтегрувати результати форсайт і сценарного аналізу безпосередньо у фінансування відновлення [6].

Таким чином, поєднання форсайту, сценарного підходу та проєктного менеджменту формує основу для створення гнучких і адаптивних стратегій розвитку територіальних громад Миколаївської області. Це забезпечує системність управлінських рішень, залучення влади, бізнесу та громадськості до єдиного процесу, а також створює фундамент для довгострокової стійкості й конкурентоспроможності регіону.

Література:

1. Експертна спільнота обговорює шляхи підвищення економічного потенціалу українців. Платформа ПРООН. URL : https://www.undp.org/ukraine/press-releases/expert-community-discusses-ways-boost-ukrainians-economic-capacity?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 18.09.2025).

2. Стратегія розвитку Снігурівської міської територіальної громади до 2027 року. Офіційний сайт Снігурівської МТГ. URL : https://snigurivska-gromada.gov.ua/news/1734427865/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 18.09.2025).

3. Рішення Очаківської міської ради №14 «Про затвердження Плану відновлення та розвитку Очаківської міської територіальної громади на період 2023-2027 років». Офіційний сайт Очаківської міської територіальної громади. URL : https://ochakiv-rada.gov.ua/docs/1789089/?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 18.09.2025).

4. Клименко Д. U-LEAD розпочинає навчальний курс «Кроки для спеціалістів з управління проєктами». URL : https://u-lead.org.ua/news/33?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 18.09.2025).

5. Інтернет-портал Вознесенської територіальної громади. URL : <https://voz.gov.ua/strategchn-dokument.html> (дата звернення: 18.09.2025).

6. Ще три регіони оновили стратегії розвитку до 2027 року. Офіційний інформаційний портал Міністерства розвитку громад та територій України. URL : https://mindev.gov.ua/news/shche-try-rehiony-onovyly-stratehii-rozvytku-do-2027-roku?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 18.09.2025).

Abstract: *The introduction of innovative strategic management instruments—foresight, scenario planning, and project management—provides territorial communities with the capacity to design long-term development trajectories, including adaptation to the challenges of wartime conditions. Their integrated application enables the combination of forecasting, variability, and effective strategy implementation through concrete projects. This contributes to the consolidation of authorities, business, and civil society, enhances investment attractiveness, and establishes a foundation for sustainable and competitive development of frontline territories.*

Keywords: *strategic management, territorial communities, foresight, scenario planning, project management.*

**Науковий керівник – КУЧМІЙОВА Тетяна,
канд. екон. наук, доцент кафедри економічної кібернетики,
комп'ютерних наук та інформаційних технологій,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв**